

Enestående tv-samarbejde fylder 50

Nordvision har været selve hjørnестenen i det nordiske tv-samarbejde helt fra den spæde begyndelse i 1959. Samarbejdet har givet seerne i de fem nordiske lande tv-udsendelser som Fleksnes, Fanny og Alexander, MGP Nordic, Kontrapunkt og Ørnen. I dag er samarbejdet større end nogensinde før.

Aldrig har de nordiske public service-stationer arbejdet så meget sammen på kryds og tværs, som de gør i dag. Antallet af samproduktioner vokser støt år for år. Det samme gør antallet af sendetimer. Sverige, Norge, Finland, Island og Danmark sender tilsammen mere nordisk produceret tv end nogensinde før.

Forklaringen er enkel. Ved at gå sammen får de enkelte public service-stationer mulighed for at producere mere, bedre og billigere. De enkelte tv-stationer udveksler desuden programmer på tværs af landegrænserne. Populært sagt får man fem udsendelser hver gang man betaler for én.

Sådan har det været siden Nordvision blev stiftet af fire nordiske public service-kanaler tilbage i november 1959. Det var svenske SVT (dengang SR), norske NRK, finske YLE og danske DR, der var med til det første møde i Stockholm. I 1966 kom islandske RUV med i samarbejdet.

Samarbejdet er enestående og kendes ikke tilsvarende med så flotte resultater andre steder i verden. En fælles kultur og historie og mange lighedstræk de nordiske befolkninger imellem er en hovedforklaring på, at samarbejdet har kunnet vokse sig stærkt. Internt, parterne imellem har medarbejderne kunnet dele erfaringer og staldfiduser med hinanden, fordi man ikke er konkurrenter men netop samarbejdspartnere.

For de nordiske seere har Nordvisions-samarbejdet leveret en lang række udsendelser, som har været med til at forme en fælles nordisk identitet. Mange voksne vil huske den karismatiske svenske vært, Sten Broman, i den klassiske musikquiz Kontrapunkt ligesom en selvtillfreds norsk ungkarl ved navn Marve Fleksnes givet vil få nogen til at trække på smilebåndet.

Samarbejdet har været bredt ud på snart sagt alle programområder fra underholdning, børne-tv, fakta, nyheder og ikke mindst tv-drama. Hvem husker ikke Bergman-klassikeren Fanny og Alexander eller den endnu tidligere Udvandrerne. I de senere år er nordisk tv-drama vist på tværs af landegrænserne i den bedste sendetid og med rekordhøje seertal. Krimiserien 'Ørnen' havde en næsten lige så høj seerandel i de øvrige nordiske lande som i Danmark. I det hele taget går nordisk tv så godt, at den mest populære tv-vært i Sverige i dag er en nordmand.

Lars Grarup, Mediedirektør i DR siger, "Nordvisionssamarbejdet betyder første og fremmest, at vi dagligt har en masse gode nordiske public service programmer i DRs programflader. De tilfører en kæmpe værdi til DR brandet, som bidrager afgørende til at gøre DR unik i forhold til vores nationale konkurrenter. Lars Grarup fortsætter; "Alle de nordiske tv-

stationer har eller er i gang med at udvidede udbuddet af kanaler, som gør det muligt og nødvendigt at placere endnu mere nordisk stof, hvorfor der intenst arbejdes på at styrke den gensidige programudveksling endnu mere".

Nordvisions generalsekretær, Henrik Hartmann, fortæller om samarbejdet; "3600 tv programmer om året taler sit tydelige sprog. Den store gevinst ved vores samarbejde er, at den fælles sum er større end summen af dét, den enkelte lægger ind i samarbejdet. Fordelen ved samarbejdet er også, at vi med kreative partnere kan tænke nyt og anderledes - og det er helt central i forhold til den udfordring public service tv stationerne i Norden står overfor i dag".

Fakta

Nordvision arbejder for at styrke public service i Norden, gennem samproduktion, programudveksling og vidensdeling. Samarbejdet genererer årlig ca. 1800 timer tv til partnerne DR, NRK, RUV, SVT, KNR, KVF, UR og YLE.

Nordvision er stiftet i 1959 af de statsfinansierede public service-kanaler finske YLE, svenske SVT (opr. SR), norske NRK og danske DR.

I 1966 kom islandske RUV med, og efterhånden også Grønland og Færøerne gennem DR, og Udbildningsradioen via SVT.

I 1971 etableres Nordvisions-sekretariatet.

I 1988 etableres Nordvisions-fonden

I 1991 forlades gratis-princippet på fiktionsområdet

I 2006 flyttedes Nordvisions-sekretariatet til København

I 2009 etableres digitalt distributionssystem mellem partnerne

Markante nordiske samproduktioner gennem 50 år:

Kontrapunkt (1966-1980, 1988-1996)

Sten Broman var den legendariske leder af det musikalske spørgeprogram Kontrapunkt i 14 år frem til sin død i 1980. Programserien kørte i 22 år, dog afbrudt af 7 års pause. I 1988 overtog Sixten Nordström programværts rollen.

Underholdningsprogrammerne i 1960-erne

Terningerne er kastet, Firklang, Trekamp og Den Gyldne Pil, er blot nogle af de store underholdnings programmer, der dominerede det nordiske tv samarbejde i 60-erne.

Udvandrerne og Nybyggerne (1971)

Serien og filmene bygger på Wilhelm Mobergs romaner fra slutningen af 40-erne og begyndelsen af 50-erne om udvandringen fra Sverige til Minnesota i USA.

Fleksnes og Hylands Hjørne i 1970-erne

Fleksnes var en norsk Tv-komedieserie, der blev vist på NRK i perioden fra 1972 - 2002.

Hovedrollen, som den selvglade ungarl Marve Fleksnes bliver spillet af Rolv Wesenlund. Serien blev hurtig en stor succes i Norge, men succesen nåede også til Danmark, Sverige og Island, hvor alle afsnit har været vist på TV.

Udover Rolv Wesenlund blev Lennart Hyland fra SVT også kendt i det mest af Norden, hvor han medvirkede som programleder i en lang række fælles producere NV udsendelser, men også i rent svenske programmer som blev sendt direkte i Nordvision, som f.eks i Hylands Hjørne.

Fanny og Alexander og Den gode vilje (1982 og 1990)

Fanny og Alexander er en spillefilm og en TV serie produceret i et samarbejde med det svenske filminstitut i 1982 og i samarbejde med SVT, DR, NRK og YLE. Filmen og serien er en slægtsskildring og en skildring af Bergmans barndom. Den gode vilje - om Bergmans opvækst og ungdom, er fra 1990 og produceret af SVT ligeledes med DR, NRK, YLE og ZDF (tysk tv) som samproducenter.

Riget (1997)

Riget fra 1997 er blevet kaldt en mellemting mellem en hospitals soap, et melodrama, en sitcom, en gyser, en detektiv serie og en splatterfilm - skabt af Lars von Trier. Serien er i 8 episoder med Zentropa og DR som hovedproducent og de øvrige nordiske partnere som medproducenter.

MGP Nordic Jr., Nu er det Nu, Hundeparken og Amigo

Ovennævnte programmer er alle fornemme på nordisk børne og ungdomsproduktioner, som gennem årene er blevet til i fællesskab i Nordvision. Amigo er et quiz-show for store børn, udviklet fælles nordisk, men produceres i tre forskellige nationale versioner i henholdsvis DR, NRK og SVT.

Tinas mat, Når storken svigter, Strömsö, Hurtigruten m.m.

Hvert år udveksler DR, NRK, SVT, YLE, UR og RUV over 2000 programmer. Tinas mad er nok det mest Nordiske udvekslingsprogram, men fornylig har det norsk produceret program "Der ingen kunne tru at nokon kunne bu..." samlet næsten 1 mio. svenskere foran tv apparaterne.

Stor succes for nordisk tv - dramatik

Ørnen, Hunter, Berlinerplene, Krøniken, Höök, Snapphanarna, Saltön, Himmelblå og Forbrydelsen - aldrig før har så mange nordboere set så meget nordisk tv-dramatik som de seneste 3 - 4 år. Næsten 400 timers nordisk TV-dramatik, årligt, kommer der ud af det nordiske dramasamarbejde i disse år.

Henvendelse: Henrik Hartmann, Generalsekretær I Nordvision, hrh@dr.dk,
DR - DR Byen, Emil Holms Kanal 20, 0999 Copenhagen C, + 45 24 24 83
 05, www.nordvision.org